

Witaj w Pyzdrach – nadwarciańskiej, cichej miejscowości,
W której drzemią ślady królewskiej świetności.
Aby je obudzić, zacznij od pomnika
Księcia _ _ _ _ _ □ _ _ _ _ na małym koniku.
3

On to nadał średzkie prawo temu miastu.
Broniło się dzielnie, podczas wojen i najazdów.
Front pomnika z szacunkiem pozostaw za sobą,
Przejdź przez przejście dla pieszych i idź w lewo drogą.

Bo na rogu dom z p _ d □ _ _ _ _ a _ _ _ _ zobaczyć wypada,
10

On historię rynku, pięknie opowiada.
Tu był ratusz, waga oraz sukiennice,
Teraz tutaj park jest i zwykłe ulice.

Za domem idź w prawo i przejściem dla pieszych
Ulicą _ _ _ _ _ □ _ _ _ _ _ , gdzie uczniowie się spieszą.
11

Na jej końcu idź tam, gdzie widoczna stacja,
W której się odbywa prąd transformacja.

Za stacją znów w prawo i w dół niosą nogi,
Aż do widocznej brukowanej drogi.
Z lewej strony □ _ _ _ _ _ znana z pedagogicznego grona,
1

Kazimierza _ _ _ □ _ _ _ _ _ □ _ _ _ _ ona ma za patrona.
12 17

Rysunki R. M. Czerniak

Dalej prosto ulica dawniej stukotem tętniąca,
Kamiennym brukiem mieszczan ku rzece wiodąca,
U podnóża zamku _ □ _ _ _ _ rosną dumnie,
20

Czekają na gości zjeżdżających do Pyzdr tłumnie.

Na prawo, wysoko rzuć okiem,
Tam grube mury z dużą liczbą okien.
Na fundamentach zamku budowane,
Z historią miasta związane.

Na miejscu, gdzie dziadkowy stał gród drewniany,
Kazimierz wznosił wystawny zamek murowany.
Był niegdyś wielki jak króla przydomek.
Miał cztery skrzydła gankiem połączone.

Północnozachodni narożnik, strzelista wieża wieńczyła,
Która ku obronie miasta i zamku służyła.
Pamięta życie dworu - uczyty, harce, boje,
Mieszkańców chwile chwały i codzienne znoje.

Mimo, że zamek króla siedzibą był,
Zły los sprawił, że rozpadł się w pył.
Gdy _ _ _ □ _ _ _ _ się nagle skończy,
2

Strone ujrzyysz schody.

Wzrok twój przeskocz,
Na most wzniesiony nad _ _ _ □ _ _ _ _ wody.
6

Latem wypatruj na rzece łódki i kajaki,
Dawniej było to miejsce pracy tutaj _ _ _ □ _ _ _ _ .
5

Idź dalej - na rogu, fragment muru stoi
Popatrz na ten skrawek królewskiej historii.
Wyniosły ten filar, przyporą nazwany,
Och! Jak dobrze, że został zachowany!

Gdzie kończy się budynku bryła,
Część wzgórza za ogromnym murem się ukryła.
Mur stary, bo ze średniowiecznej doby,
Postawiony przez Kazimierza i nie dla ozdoby.

Idąc promenadą, wzrok Twój przykuwają,
_ □ _ □ _ _ _ _ _ dachówki, które wiele tajemnic skrywają
8 7

To Franciszkański klasztor w XIII w. ufundowany,
W osiemnastym stuleciu był przebudowany.

Ponad Tobą na skarpie wznosi się klasztoru budynek,
A na wprost oczu przedziwny schron czy magazynek?
Stań w zadumie, bo choć to dawne paliw składowisko,
Na licu muru niejedno żydowskie nazwisko.

Odczytasz, jeśli w h _ _ r □ _ _ _ _ i _ _ _ _ _ jesteś biegły,
21

Na płytach co grobów na kirkucie strzegły
To ślad po hitlerowskich macew profanacji
Z czasów Trzeciej Rzeszy rządów dominacji.

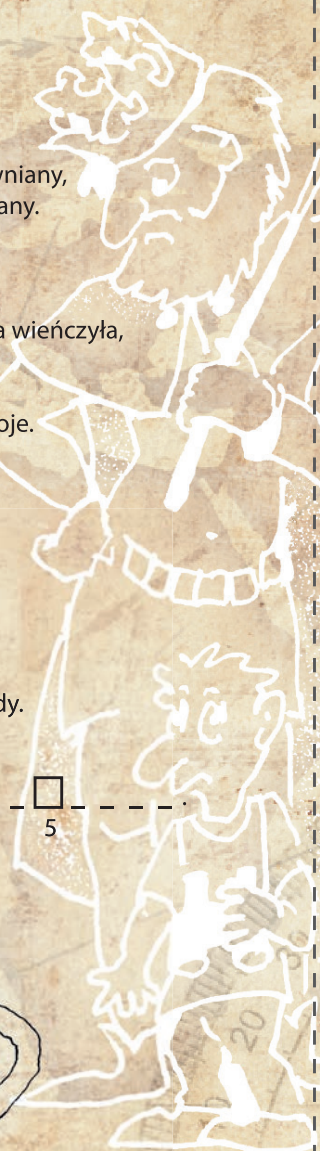
W dawnych czasach w Pyzdrach Żydów wielu było,
Bo Kazimierz Wielki licznym praw im nadał.
Przez wieki tutaj dostatnio im się żyło.
Nikt im wtedy krzywd nie zadał.

Patrz przed siebie dokąd królewicz zmierzał.
Szukaj śladów po zacnych rycerzach.
Nie odszukasz, nie trudź się na darmo.
Królewicz _ _ _ _ _ □ _ _ _ _ _ uciekł tajemnym tunelem pod Wartą.
4

Krzyżaków wściekłość ogarnęła bezgraniczna,
Że udało się Kazimierza ucieczka mityczna.
Miasto za to pałą, niszczą, mieszkańców mordują.
Niepojmiania króla straszliwie żałują.

Przed Tobą przystań i Warta płynie od wieków.
Nikom nie zdradza swych małych sekretów.
Za rzeką widzisz bory, łąki, moczary,
Te, które Kazimierzowi schronienie dały.

Już rzeki brzeg opuść i na drogę wracaj,
Już cel Twój nieodległy, drogi swej nie skracaj.
Szukaj miasta w którym jesteś dziś na tablicy dużej, białej,
Pamiętasz? To □ _ _ _ _ _ , o historii wspaniałej.
18

Przed Tobą mostu fragment z cegieł budowany,
 Za nim w prawo, drogą idź, zmierzając do Fary.
 Przy ul. Nadrzecznej, z lewej był świętego Ducha kościół – szpital,
 Przez wieki chorych i pielgrzymów witał.

Pyzdry z tego słyną, że tu kościołów niegdyś siedem było,
 Młynów, browarów i rzemieślników też nie brakowało,
 A na słynne jarmarki wielu przybywało.
 Podumaj nad przeszłością i tyłem stań do Warty.

Przed Tobą jak na dłoni, gotyk dotknięcia warty.
 Idź od drogowskazu – „Pyzdry miejsce wodowania”,
 Z lewej ulica _ _ _ _ nisko ci się kłania.
 15

Rusz i skręcaj w prawo, szukaj pasów na swej drodze,

Pamiętaj o bezpieczeństwie i dla pieszego przestrodzę.
 Szybkim krokiem przemieść się w górę po bruku,
 I uważaj odkrywco nie zrób sobie kuku!
 Okrążaj kościół w kierunku przeciwnym do wskazówek zegara.

Ja się nie pomylisz, po lewej będzie Fara.
 Kieruj się na taras za Farą i spójrz na okolicę.
 Na pierwszym planie to Rybitwy, dawnych rybaków dzielnica.
 Może też kopułę w oddali dojrzeć Ci się uda,

To resztki holenderskiego wiatraka, nie żadna ułuda.
 Wychodząc z bramy, szukaj metalowej ramy.
 Tam herb miasta Pyzdr jest umieszczony,
 Na ulicy _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ zawieszony,
 13

Zatrzymaj się pod herbem i pyzdryjskim miejskim _ _ _ _ _ _ _ .
 9

Dalej w narożu jest _ _ _ _ _ tam nazwisko jest słynnego,
 16

Wodza bitwy E _ _ _ _ _ T _ _ _ _ _ _ _ _
 19

Szukaj w dali fasady klasztornej _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
 14

Stamtąd już Twój skarb Cię woła. Idź prosto, przekrocz „tunel”.
 Nietypowy i wkrocz znów na szlak brukowy.
 Z lewej stare, grube mury,
 To klasztor z czasów barokowej architektury.

Przed Tobą piękna z metą panorama,
 Zachęca do widoków podziwiania, za klasztorem w lewo skręć,
 Powtórz czynność tuż przed bramą i wyprawę zakończ całą.
 Masz na skarb już chęć?

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

Miejsce na skarb

Lokalna Grupa Działania „Z Nami Warto”
 Plac Wł. Reymonta 1 (Pałac Wł. Reymonta),
 62-306 Kołaczkowo; tel. 614385018
 email: info@znamiwarto.pl
 www: www.znamiwarto.pl

QUEST

wyprawa odkrywcoń

PYZDRY KAZIMIERZA WARTY

Autorzy questu – uczestnicy warsztatów organizowanych przez LGD „Z Nami Warto”: Mirosława Wawrzyniak, Sylwia Lewicz, Monika Bryś, Krzysztof Regulski, Roman Wróblewski, Elżbieta Jędraszak, Kamil Wojciechowski, Robert Michał Czerniak, Aleksandra Lisiecka, Szymon Siuda, Michał Gozdowiak, Krzysztofa Przybylska, Sławomira Czarnecka, Henryk Czarnecki, Ewa Jankowiak, Zbigniew Królikowski, Elżbieta Urbaniak, Jolanta Królikowska, Włodzimierz Urbaniak, Małgorzata Lisiecka pod opieką Barbary Kozior i Krzysztofa Florysa z Fundacji Miejsca i Ludzi Aktywnych MILA.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 – Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 działanie 431. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja. Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Europa inwestująca w obszary wiejskie.

Pyzdry położone są na wysokim, prawym brzegu Warty, we wschodniej części Wielkopolski, przy drodze wojewódzkiej nr 442 Września – Kalisz, 20 km od Wrześni, 60 km od Kalisza. Trasa rozpoczyna się w centralnej części rynku, przy pomniku założyciela miasta.

Wyprawa poprowadzi Cię po uliczkach Pyzdr, prezentując ciekawą historię królewskiego miasta. Poznasz miejsca związane z Kazimierzem Wielkim, przeniesiesz się w czasy świetności miasta. Podczas wędrowki Waszym zdaniem jest ułożenie hasła z liter, które znajdziecie w odpowiedziach na zagadki ukryte na trasie.

Czas przejścia: ok 1,5 h